

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ: «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΟΔΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΡΑ»

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑμεΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: 116 / 2023

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΕΡΓΟ: «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΟΔΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΡΑ» ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑμεΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν τεύχος αφορά την Τεχνική Έκθεση της Μελέτης Προσβασιμότητας για ΑμεΑ στα πλαίσια της μελέτης για το έργο «Ολοκλήρωση ανάπλασης οδού Αναγνωσταρά», στην πόλη της Καλαμάτας του Δήμου Καλαμάτας.

Για τη σύνταξη της παρούσας λήφθηκε υπόψη η Εγκύκλιος 9/ΑΠ 29467/13.06.2012 του ΥΠΕΚΑ με θέμα: Διευκρινήσεις για την υποβολή μελέτης προσβασιμότητας για ΑμεΑ – η οποία απαιτείται να εμπεριέχεται στις μελέτες που θα υποβάλλονται κατά την εφαρμογή του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Ν. 4067 (ΦΕΚ 79/Α/2012).

Η παρούσα Τεχνική Έκθεση περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία:

- Τους κανονισμούς, οδηγίες, πρότυπα κλπ που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τη σύνταξη της μελέτης.
- Τη φιλοσοφία αντιμετώπισης της ανεμπόδιστης, αυτόνομης και ασφαλούς διακίνησης των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων στο έργο, με συνοπτική αναφορά στα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας.
- Τις προβλεπόμενες από τη μελέτη εξυπηρετήσεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή / και των εμποδιζόμενων ατόμων στο έργο και τις προδιαγραφές που χαρακτηρίζουν την κατασκευή τους.
- Τις προσβάσιμες διαδρομές.
- Τον απαιτούμενο αριθμό (πλήθος) προσβάσιμων διαδρομών.
- Το απαιτούμενο πλάτος προσβάσιμων διαδρομών.

2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ – ΟΔΗΓΙΕΣ – ΠΡΟΤΥΠΑ

Κατά την εκπόνηση της μελέτης λήφθηκαν υπόψη οι παρακάτω κανονισμοί, νομοθετικά κείμενα και οδηγίες:

- Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (ΝΟΚ – Ν. 4067/12 – ΦΕΚ 79/Α/2012)
- Εγκύκλιος 9/ΑΠ29467/13-06-2012 του ΥΠΕΚΑ
- Το ΠΔ 16/96

- Οι ειδικές ρυθμίσεις για τους κοινόχρηστους χώρους που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών.
- Το ISO 21542-2011 “Building construction – Accessibility and usability of the built environment”, ο “ADA Standards for accessible design” ή / και άλλοι σχετικοί και αναγνωρισμένοι ευρωπαϊκοί και διεθνείς κανονισμοί και πρότυπα, για θέματα που δε ρυθμίζονται από τους ελληνικούς κανονισμούς.

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑΜΕΑ

3.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

3.1.1 ΑμεΑ – Εμποδιζόμενα άτομα

Ο όρος ΑμεΑ περιλαμβάνει τα άτομα με σοβαρές ανεπάρκειες ή μειονεξίες που οφείλονται σε σωματικές βλάβες, συμπεριλαμβανομένων και των βλαβών των αισθήσεων ή σε διανοητικές ή ψυχικές βλάβες οι οποίες περιορίζουν ή αποκλείουν την εκτέλεση δραστηριότητας ή λειτουργίας, η οποία θεωρείται κανονική για έναν άνθρωπο.

Πιο συγκεκριμένα και επειδή η κοινωνική ομάδα των αναπήρων χαρακτηρίζεται από μεγάλη ετερογένεια, ακολουθεί επιπλέον κατηγοριοποίηση τους ανάλογα με τις μειονεξίες ή ανεπάρκειές τους. Προκύπτουν λοιπόν οι ακόλουθες ομάδες:

- Άτομα με δυσκολία στην κίνηση
- Άτομα με δυσκολία στην όραση
- Άτομα με δυσκολία στην ακοή
- Άτομα με δυσκολία στην αντίληψη και επικοινωνία

Να σημειωθεί πως ο όρος ΑμεΑ αποτελεί υποκατηγορία ενός ευρύτερου συνόλου ατόμων που εμποδίζονται από το λανθασμένο σχεδιασμό και τους άλλους φραγμούς στην πόλη, σε όλους τους τομείς της καθημερινής τους ζωής. Πρόκειται για τα «εμποδιζόμενα άτομα».

Στα **εμποδιζόμενα άτομα** συγκαταλέγονται, εκτός από τα ΑμεΑ, τα άτομα με μειωμένες ικανότητες, δηλαδή:

Τα άτομα της τρίτης και τέταρτης ηλικίας

Τα προεφηβικά άτομα

Οι έγκυες γυναίκες

Τα άτομα με ασυνήθεις σωματικές διαστάσεις

Οι εθισμένοι σε βλαβερές ουσίες

Όσοι χρησιμοποιούν ή οδηγούν οποιοδήποτε τύπου αμαξίδιο.

Όσοι μεταφέρουν βάρη κ.λ.π.

3.1.2 Προσβασιμότητα

Με τον όρο **Προσβασιμότητα**, εννοούμε τη δυνατότητα προσέγγισης και χρήσης των χώρων, είτε πρόκειται για υπαίθριους χώρους είτε για κτίρια και είναι αυτή η συνιστώσα που καθορίζει το βαθμό συμμετοχής των πολιτών στην κοινωνική ζωή.

3.1.3 Σημασία διασφάλισης προσβασιμότητας

Όπως φαίνεται και από τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω, η έννοια της προσβασιμότητας είναι αλληλένδετη με τη βαθύτερη έννοια της συμμετοχής του ατόμου στην κοινωνία και στη ζωή. Επομένως, είναι αναγκαίο για να μπορούμε να μιλήσουμε για ισότιμη αντιμετώπιση των ΑμεΑ, κάθε κοινωνία να εξασφαλίζει την πρόσβαση, την ανεμπόδιστη, αυτόνομη και ασφαλή διακίνηση των ΑμεΑ και κατ' επέκταση όλων των πολιτών σε όλους τους χώρους, που είτε εξυπηρετούν άμεσες ανάγκες τους, είτε προάγουν την πνευματική τους καλλιέργεια και την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.

Μεταξύ των χώρων αυτών, είναι φυσικά και οι υπαίθριοι κοινόχρηστοι χώροι μέσα στην πόλη. Είναι προφανές λοιπόν, πως το έργο της διαμόρφωσης της πλατείας στο ιστορικό κέντρο μελετάται, ώστε να είναι προσιτό και προσπελάσιμο από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα και γενικά ο χώρος για το σύνολο των χρηστών να είναι πιο εύχρηστος, πιο άνετος, πιο ευχάριστος και με λιγότερους κινδύνους.

3.2 ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Συνοπτικά, για να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα από εμποδιζόμενα άτομα και κατ' επέκταση από όλους, πρέπει να εξασφαλίζεται σε κάθε χώρο η δυνατότητα κίνησης – προσπέλασης, η δυνατότητα προσέγγισης με τους κατάλληλους μηχανισμούς χειρισμού και η δυνατότητα ακοής και όρασης.

Εικόνα 1: Διεθνές σύμβολο πρόσβασης Αναπήρων

Πιο συγκεκριμένα , σε ότι αφορά στη **δυνατότητα κίνησης – προσπέλασης**, σημαντική είναι η επιλογή των υλικών και ο τρόπος που προβλέπεται να ενσωματωθούν στο έργο. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στα παρακάτω:

Η **κλίση** σε σχέση με την απόσταση του διαμορφωμένου δαπέδου αποτελούν βασική προϋπόθεση για την αυτόνομη διακίνηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των εμποδιζόμενων ατόμων γενικότερα.

Η **ολισθηρότητα του δαπέδου** σε συνάρτηση με την υφή του υλικού, όσο και με το ανάγλυφο της επιφάνειάς του, είναι μία παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί.

Ο **σωστός σχεδιασμός των δαπέδων** με αποφυγή των σημείων εκτροπής του αναπηρικού αμαξιδίου αλλά και των άλλων βοηθημάτων (π.χ. πατερίτσες κ.λ.π.), ή της πρόσκρουσής τους σε εμπόδια, καθώς και η αποφυγή αρμών διαμόρφωσης δαπέδου σε τέτοιο μέγεθος, που να δημιουργεί κραδασμούς στην κίνηση των αμαξιδίων, ή ανατροπές κατά το βάδισμα.

Ο **σωστός σχεδιασμός των δαπέδων** με αποφυγή των σημείων εκτροπής του αναπηρικού αμαξιδίου αλλά και των άλλων βοηθημάτων (π.χ. πατερίτσες κ.λ.π.), ή της πρόσκρουσής τους σε εμπόδια, καθώς και η **αποφυγή αρμών διαμόρφωσης**

δαπέδου σε τέτοιο μέγεθος, που να δημιουργεί κραδασμούς στην κίνηση των αμαξιδίων, ή ανατροπές κατά το βάδισμα.

Η **διαστασιολόγηση των σημείων εισόδου – εξόδου**, είναι αυτή που καθορίζει την αυτόνομη διακίνηση και το εύρος κινητικότητας των εμποδιζόμενων ατόμων, χαρακτηρίζοντας προσπελάσιμο ή μη κάποιο χώρο. Επομένως, είναι απαραίτητος ο σωστός σχεδιασμός των σημείων εισόδου – εξόδου, ώστε αυτά να εξυπηρετούν όλους τους χρήστες του υπαίθριου χώρου.

Η **προστασία των διαφόρων σημείων** που μπορεί να προκαλέσουν τραυματισμό των εμποδιζόμενων γενικά ατόμων, είναι απαραίτητη.

Η **διαφοροποίηση της ηχητικής των διαφόρων υλικών** είναι απαραίτητη για την καθοδήγηση των ατόμων με προβλήματα στην όραση, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ηχητικής σήμανσης.

Για την εύκολη και ασφαλή διακίνηση των χρηστών αμαξιδίων, θα πρέπει να εξασφαλίζεται **οπτικό πεδίο, χωρίς σκοτεινές περιοχές**.

4. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Η υπό μελέτη ολοκλήρωση ανάπλασης οδού Αναγνωσταρά του Δήμου Καλαμάτας, αφορά στην διαπλάτυνση των υφιστάμενων πεζοδρομίων, με ταυτόχρονη δημιουργία ικανών σε μήκος και πλάτος εσοχών για στάθμευση οχημάτων ανάγκης, ή οχημάτων διανομής των καταστημάτων, αφήνοντας έτσι καθαρό πλάτος κίνησης οχημάτων 3,00 μ. (πέραν του χώρου στάθμευσης). Επίσης, στο σημερινό οδόστρωμα, αφού πρώτα αποξηλωθεί η υπάρχουσα και όχι σε καλή κατάσταση ασφαλτος προβλέπεται να τοποθετηθούν έγχρωμοι κυβόλιθοι τσιμέντου, στην ίδια στάθμη που βρίσκεται σήμερα και ο δρόμος.

Σχετικά με τα υλικά δαπεδόστρωσης, που θα διαστρωθούν τόσο στα πεζοδρόμια όσο και στο οδόστρωμα της εν λόγω οδού, προτείνονται για μεν τον δρόμο, η διάστρωσή του σε όλη την επιφάνειά με έγχρωμους κυβόλιθους διαστάσεων 14x14x6 cm, ήπιας αναγλυφικότητας, με χαλαζιακή επίστρωση στην ορατή τους επιφάνεια. Στις διαβάσεις πεζών, προβλέπεται η διάστρωσή τους με κυβόλιθους της απόχρωσης του δρόμου, αλλά σε διαφορετική διάσταση (20x10x6 cm) όπως και κυβόλιθοι λευκής απόχρωσης που θα κάνουν και τη διαφορά στη διάβαση πεζών.

Για τη δαπεδόστρωση των νέων πεζοδρομίων προβλέπεται η χρήση των ίδιων κατά κύριο λόγο υλικών, με τον ίδιο τρόπο, σχέδιο και αρχιτεκτονικό κানাβο, με τα ήδη

υφιστάμενα πεζοδρόμια της οδού Αριστομένους, διατηρώντας έτσι την ίδια ομοιομορφία λόγω του γεγονότος ότι η οδός Αναγνωσταρά βρίσκεται σε παράλληλη διάταξη και πολύ κοντά στην οδό Αριστομένους.

Σε ότι αφορά στις επιφάνειες πεζοδρομίων, εκεί προβλέπονται επιστρώσεις δαπέδων με τετράγωνες πλάκες σκυροδέματος διαστάσεων 40x40 και πάχους άνω των 3,5 cm, σε διάφορες αποχρώσεις και υφή, όπως στα μεγάλα φατνώματα των πεζοδρομίων που προβλέπονται έγχρωμες πλάκες εμπεριέχουσες στην ορατή τους επιφάνεια χαλαζιακή άμμο (quartz), ενώ στα μικρά φατνώματα προτείνονται πλάκες των οποίων η ορατή επιφάνεια θα είναι από πολύ ψιλή μαρμαροψηφίδα κόκκινης απόχρωσης.

Τέλος, τοποθετούνται κίτρινες πλάκες επίστρωσης δαπέδων για τα ΑμΕΑ, άλλοτε με ευθείες αυλακώσεις και άλλοτε με ανάγλυφα στοιχεία. Εννοείται ότι η παραπάνω μνεία για τα ΑμΕΑ, αφορά στην ζώνη όδευση τυφλών και στην κατασκευή των περασμάτων (κεκλιμένων επιπέδων – ραμπών) διάβασης των πεζών. Οι πλάκες **«όδευσης τυφλών»** θα είναι από σκυρόδεμα, τετράγωνες, διαστάσεων 40x40cm, πάχους περίπου άνω των 3,5εκ, κίτρινου χρώματος, δύο ειδών, ανάλογα με το τι εξυπηρετεί η κάθε μία. Ριγέ πλάκες με πλατιές και αραιές ρίγες, δηλώνουν **«Κατεύθυνση»**, φολιδωτές με έντονες φολίδες δηλώνουν **«Κίνδυνο»**. Οι πλάκες θα τοποθετούνται στα σημεία όπου η όδευση θα αλλάζει κατεύθυνση και στα σημεία που θα υπάρχουν υποβαθμίσεις των πεζοδρομίων (ραμπών) για διάβαση πεζών, για προσπέλαση του δρόμου.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά στην ασφάλεια όλων των εμποδιζόμενων και μη ατόμων στα δάπεδα των πεζοδρομίων και της πλατείας, έχουν επιλεχθεί υλικά με αντιολισθητική την ορατή (επάνω) επιφάνεια.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

Σχέδια που συνοδεύουν την παρούσα:

ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ
0.01	ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΓΡΑΦΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑμεΑ	1:200
ΣΧΕΔΙΑ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΩΝ		
Λ 01.00	ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΟΔΕΥΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ	1:15
Λ.02.00	ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΕ ΔΙΑΒΑΣΗ ΓΙΑ ΑμεΑ	1:20

Καλαμάτα 31./.../2024

Καλαμάτα 31./.../2024

Καλαμάτα 1./.../2024

Ο Συντάξας

Παναγιώτης Δ. Νασόπουλος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
Ο Προϊστάμενος
του τμήματος Μελετών

Παναγιώτης Δ. Νασόπουλος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η αν. Δ/ντρια Τ.Υ.
του Δήμου Καλαμάτας

Χριστίνα Λυκουργιά
Τοπογράφος Μηχανικός

α.α.
Αγγελική Μπουμποπούλου
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

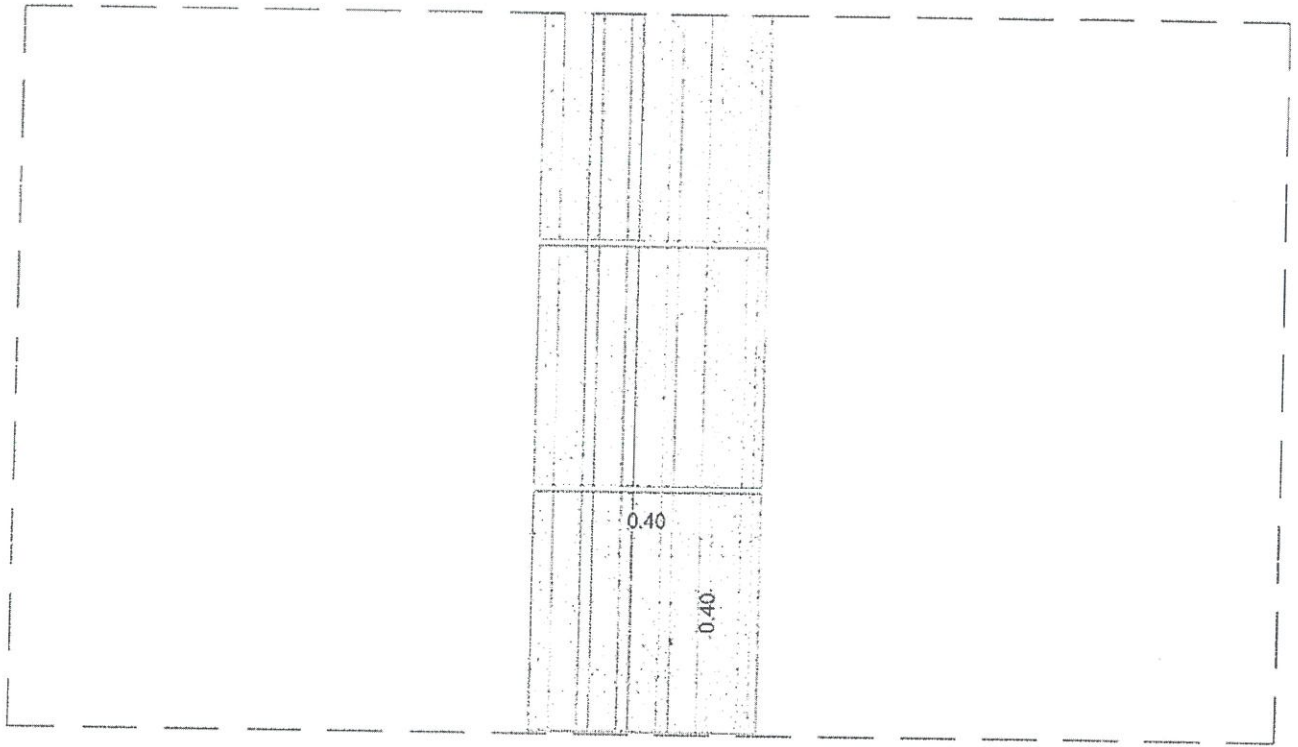

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

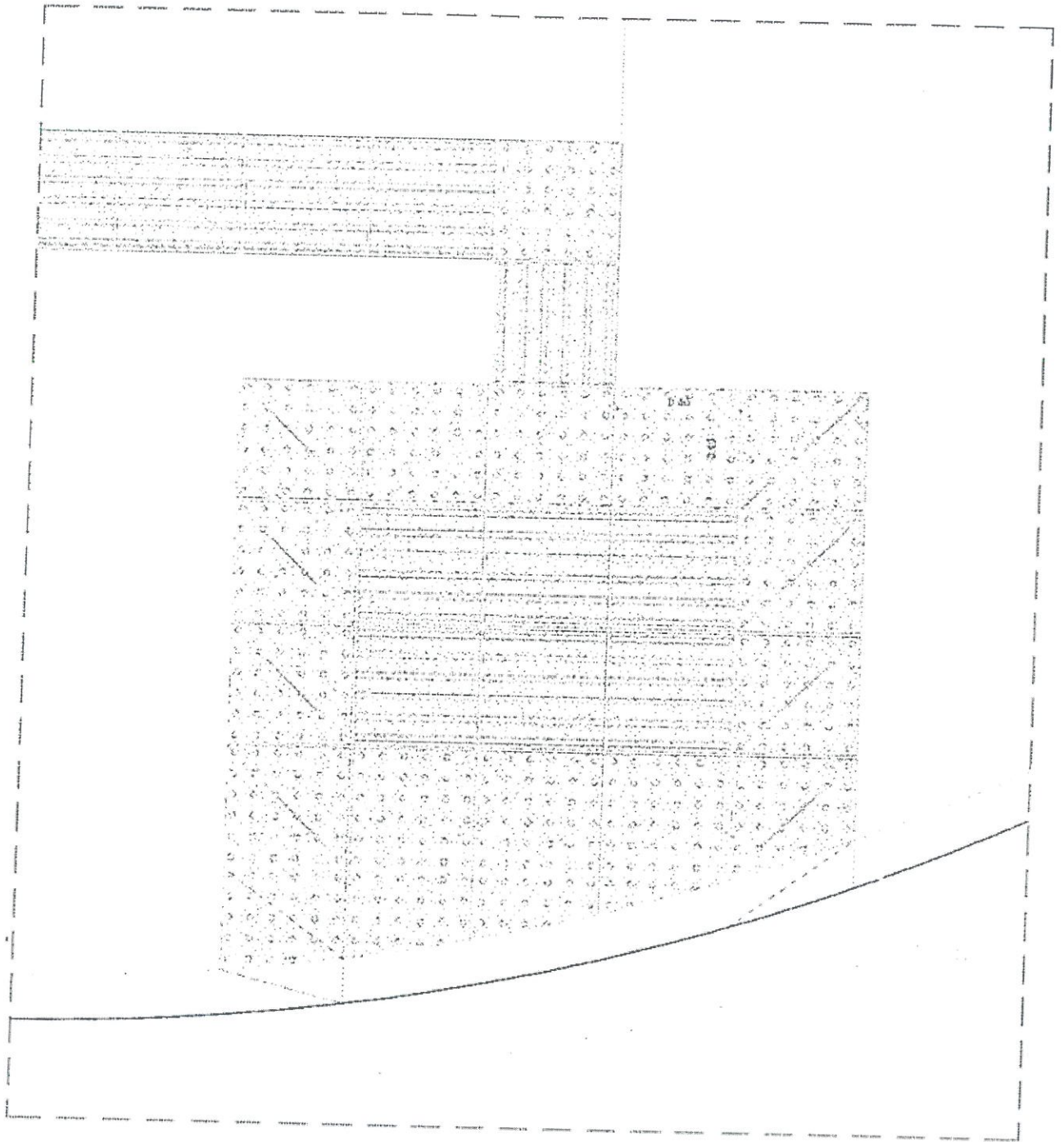
0.01: ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΓΡΑΦΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑμεΑ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΟΔΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΡΑ

Λ 01.00: ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΟΔΕΥΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ

Λ 02.00: ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΕ ΔΙΑΒΑΣΗ ΓΙΑ ΑμεΑ